

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра германської та романської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов
“ 24 ” 09 20 14 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Генеративна лінгвістика

Спеціальність 7.02030302 Мова та література (англійська)

Спеціальність 8.02030302 Мова та література (англійська)

Гуманітарний інститут

Програма перезатверджена на засіданні кафедри германської та романської філології від 11 вересня 2014 р., протокол №2

Завідувач кафедри

Буніятова І.Р.

2014 – 2015 рік

Торина Сергій
робочий навчальний
план
О.Б.Жильцов
О.В.Демченко

УДК
ББК

Укладач: Буніятова І.Р., професор кафедри германської та романської філології
Гуманітарного інституту КУ імені Бориса Грінченка

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Карпіловська Є.А., проф., доктор філол. наук, завідувач Відділу структурно-математичної лінгвістики Інституту української мови НАН України

Лучик В.В. проф., доктор філол. наук, завідувач кафедри загального і слов'янського мовознавства Національного університету «Києво-Могилянська Академія»

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	5
<i>Структура програми навчальної дисципліни</i>	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I.</i>	9
<i>Змістовий модуль II.</i>	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Генеративна лінгвістика»	10
V. Завдання для самостійної роботи	11
VI. Індивідуальна науково-дослідна робота (навчальний проект)	14
VII. Система поточного та підсумкового контролю	16
VIII. Методи навчання	17
IX. Методичне забезпечення курсу	17
Рекомендована література	17
Основна	17
Додаткова	18

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму укладено відповідно до вимог і принципів Болонської декларації і відповідних документів Міністерства освіти і науки, молоді і спорту України щодо впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу в вищих навчальних закладах III – IV рівнів акредитації.

Мета дисципліни – ознайомлення зі змістом та головними напрямками світового мовознавства з огляду на сучасний поліпарадигмальний простір лінгвістичного знання. Виклад матеріалу зосереджено довкола як традиційних дисциплін, поняттєво-категорійний апарат яких є усталеним, так і довкола нових парадигм.

Завдання дисципліни – ознайомити студентів з історією становлення, основними засадами, досягненнями, зміною проблемних областей генеративної лінгвістики; схарактеризувати процедурний апарат, здійснити аналіз ключових проблем, спірних питань, що має суттєво поглибити загально лінгвістичну підготовку словесника.

Предмет дисципліни – концептуальні та прикладні аспекти генеративної лінгвістики, однієї з основних рольових теоретичних моделей XX – початку XXI ст.

Взаємозв'язок дисципліни з іншими дисциплінами навчального плану. Курс є органічним складником у системі таких дисциплін як вступ до мовознавства, загальне мовознавство, теорія і практика перекладу, германські мови та інших гуманітарних дисциплін, зокрема філософії, психології, та ін.

Перелік знань та вмінь, яких набуває студент після опанування такої дисципліни. Студент повинен знати та вміти:

- історію становлення генеративної лінгвістики;
- основні концептуальні засади генеративної лінгвістики;
- визначати поняття й терміни генеративної лінгвістики;
- принципи дослідження й процедурний апарат генеративної лінгвістики;
- орієнтуватися у сучасній лінгвістичній літературі.

Сфера реалізації набутих знань та вмінь у майбутній професії.

Знання та навички, одержані при вивченні курсу, сприятимуть поліпшенню результатів формування мовленнєвої компетенції студентів, а також стимулюватимуть інтерес до подальших лінгвістичних розвідок та нададуть змогу студентам використовувати їх в своїй майбутній науковій роботі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. Опис предмета навчальної дисципліни

Курс:	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p>	<p>Галузь знань 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Спеціальність 7.02030302 Філологія. Мова та література (англійська) (освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"спеціаліст"</i>)</p> <p>Спеціальність 8.02030302 Філологія. Мова та література (англійська, іноземна) (освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"магістр"</i>)</p> <p>за вимогами кредитно-модульної системи</p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 5 (1). Семестр: 9.</p> <p>Лекції: 10 годин Семінарські заняття: 8 годин Індивідуальна робота: 4 годин Самостійна робота: 47 годин Проміжний контроль: 3 години Вид контролю: модульна контрольна робота</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Тема</i>	<i>Кількість годин, відведених на:</i>					
	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Проміжний контроль	Підсумковий контроль
<p>Змістовий модуль I. Теорія управління та зв'язування.</p> <p><u>Тема № 1.</u> Типи речень. Просте речення. Члени речення. Парадигма складного речення.</p> <p><u>Тема № 2.</u> Синтаксичні функції членів підрядного речення.</p> <p><u>Тема № 3.</u> Аргументна та тематична структура речення.</p> <p>Змістовий модуль II. Тематичні ролі, структура клаузи.</p> <p><u>Тема № 1.</u> Дієслово, аргументи дієслова.</p> <p><u>Тема № 2.</u> Структура фрази. Перевірка БС.</p>	2		10			
	2	2	10	2		
	2	2	7		2	
	2	2	10			
	2	2	10	2	1	
	Разом	72	10	8	47	4
ПМК						

ІІІ. ПРОГРАМА

Змістовий модуль І

Теорія управління та зв'язування

Тема № 1. Просте речення. Типи простих речень. Члени речення. Парадигма складного речення, складнопідрядні та складносурядні речення. Типи підрядних речень.

Тема № 2. Синтаксичні функції членів підрядного речення. Класифікація членів речення за формою, позицією та синтаксичною роллю. Підмет. Прямий і непрямий додаток. Комплементи.

Тема № 3. Аргументна структура речення. Тематична структура речення. Тета-критерій. Вставні клаузи. Підрядні клаузи. Ад'юнкти.

Змістовий модуль ІІ.

Тета-ролі, структура клаузи.

Тема № 1. Дієслово, аргументи дієслова. Локальність і тематична структура. Імплицитні аргументи. Поняття експлетивного підмета. Експлетивне «*it*».

Тема № 2. Структура фрази. Клаузи, фразові одиниці. Перевірка БС: заміщення, просування. Питання. Випускання. Розщеплені речення. Аналіз речень.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Генеративна лінгвістика»

IX семестр

Разом: 72 год.: лекції – 14 год., семінарські заняття – 8 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 47 год., модульний контроль – 3 год.

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II	
Назва модуля	Теорія управління та зв'язування			Тета-ролі, структура клаузи	
Теми лекцій та семінарів	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5
Присутність на лекціях	1	1	1	1	1
Присутність на семінарах		1	1	1	1
Бали за роботу на лекціях та семінарах		10	10	10	10
Виконання самостійної роботи	5	5	5	5	5
Проміжний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)			Модульна контрольна робота (12,5 балів)	
Кількість балів за модулі	65 балів			46,5 балів	
ІНДЗ	30 балів				
Загальна кількість балів	141,5 балів				

V. Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Multiple sentence paradigm

Практичне завдання. Please identify the type of sentences (simple, complex, compound, compound-complex), and the types of subordinate clauses (if any) in the excerpt given below*:

When François Hollande stood for election as President in 2012, he promised to be "Monsieur Normal"(1) . And French history reveals that nothing could be more "normal" than a French President who is, as the Quai d'Orsay diplomats might say euphemistically, a bit of a ladies' man (2). Think of François Mitterrand, who had a secret double life and "hid" his lover and their daughter for more than two decades with the complicity of a handful of French journalists (3). Think of Jacques Chirac, whose chauffeur told of driving the president to assignations and described him as "Monsieur 15 minutes, shower included" (4). Chirac's roving eye drove his formidable wife Bernadette to distraction (5). "Remember, when Napoleon lost Josephine, he lost everything", she would declare.

*(0) stands in for the omitted conjunction.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Завдання 2. Sentence constituents

Практичне завдання. A. Please underline the subjects in the main and embedded sentences (if any) given below:

- (1)The seven women and three men who sat through three months of contradictory and sometimes harrowing evidence were praised by the coroner for their service and excused from sitting on a jury for the rest of their lives.
- (2)American relations with Afghanistan have soured recently as President Hamid Karzai's refuses to sign a security deal that would allow American troops to remain in the country after the large-scale withdrawal of international forces this year.
- (3)The mayor of Fort Lee, a Democrat, had failed to endorse Christie for re-election.
- (4)Police and the public were never told of such a study.
- (5)Nobody powerful (including the president) has the power these days to stop or block anything, and certainly not this "type" of thing.

B. Please identify sentence elements (=members) using symbols.

- (1) Wildstein attended Livingston High School with Christie in the late 1970s.

- (2) Jack then filled up the pit with earth, and went to search the cave.
- (3) The offshore construction surveyor went to PC World in Aberdeen to buy a laptop with a built-in modem.
- (4) A former corporate lawyer, Cooper first got into politics as a fundraiser for President George H.W. Bush.
- (5) He ran for state Assembly and lost, then lost his bid for re-election to the county board.

Завдання 3. Arguments and their theta roles

Практичне завдання. Identify the arguments and their theta roles.

- (1) Christie appointed Wildstein to his Port Authority.
- (2) I gave Jill the money to purchase a lovely pair of shoes.
- (3) The Ministry of Health is conducting tests on a number of patients.
- (4) Jack broke his leg in a car accident.
- (5) Shiloh and Zahara have been enjoying a little quality with their dad recently.

Завдання 4. Phrase structure

Практичне завдання. Compose sentences following the patterns given below.

SVO:

SVC:

SVA:

SVOO:

SVOC:

SVOA:

Завдання 5. The verb and its arguments.

Практичне завдання. Identify the arguments of the underlined verbs.

- (1) A tree fell onto the school roof in a storm.
- (2) That she is a jerk makes no news for me.
- (3) He told us that had seen us on the market place.

(4) It surprised Thelma that Louise had abandoned the project.

(5) Miss Marple will reconstruct the crime.

Список рекомендованої літератури

1. Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 259 с.
2. Хомский Н. Язык и мышление: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 122 с.
3. Chomsky N. On the representation of form and function // The Linguistic Review. – 1981. – Vol. 1, №1. – P. 3-40.
4. Chomsky N. Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures. – The Hague: Mouton de Gruyter, 1993. – 371 p.
5. Chomsky N. A Minimalist program for linguistic theory // View from Building 20 / Ed. by K.Halle & S.J.Keyser. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1993. – P. 1-52.
6. Chomsky N. Language and Problems of Knowledge. The Managua Lectures. – 8th ed. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1996. – 205 p.
7. A Comprehensive Grammar of the English Language / Quirk R., Greenbaum S., Leech J., Svartvik J. – L.; N.Y.: Longman Group Ltd., 1985. – 1179 p.
8. Haegeman L. Introduction to Government and Binding Theory. – Oxford: Blackwell Publishers, 1991. – 618 p.

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Виклад теоретичного матеріалу у логічній послідовності	1 бал
2	Практична частина: підбір вправ (завдань) до певної теми	1 бал
3	Правильність виконання підібраних вправ (завдань)	2 бал
54	Логічність та вмотивованість висновків	1 бал
Разом		5 балів

VI. НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

(Індивідуальне навчально-дослідне завдання).

Вивчення документів і матеріалів з певної теми. Презентація.

1. Simple sentence: definition, examples.
2. Multiple sentence paradigm: compound & complex, examples.
3. Types of subordinate clauses.
4. Structural types of simple sentences.
5. Sentence elements/constituents.
6. The meaning of sentences: argument structure.
7. Thematic structure of sentence. Theta-criterion.
8. Embedded clause, a subordinate or a lower clause, sentential complement.
9. Adjuncts.
10. The verb and its arguments
11. Locality and thematic structure
12. Implicit arguments
13. Expletive subjects. *Expletive it*.
14. Phrase structure: clauses and constituents.
15. Constituency test: substitution, movement.
16. Questions: substitution & movement
17. Deletion.
18. The cleft sentence.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(презентація)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Структура роботи: стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту, чіткий порядок викладу інформації	9 балів
2.	Орфоепічна та орфографічна грамотність	9 балів
3.	Оптимальний добір графічних зображень (схеми, таблиці, діаграми, тощо)	6 балів
4.	Відповідність змісту презентації її назві	6 балів
Разом		30 балів

Шкала оцінювання ІНДЗ
(презентація)

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	22-30	Відмінно
Достатній	13-21	Добре
Середній	4-12	Задовільно
Низький	0-3	Незадовільно

VII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	5	5
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	4	4
3.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	5	5	25
4.	Робота на семінарському занятті	10	3	30
5.	Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання	30	1	30
8.	Модульна контрольна робота	25	1,5	37,5
<p>Максимальна рейтингових кількість балів 131,5 Коефіцієнт розрахунку поточних рейтингових балів $131,5/100=1,3$</p>				

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для досягнення поставленої мети і відповідно до завдань навчальної дисципліни застосовуються такі методи, як словесні (бесіда, пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником), наочні (ілюстрування, самостійне спостереження) та практичні (виконання практичних вправ, науково-пошукова робота).

Методи оцінювання

Поточний контроль засвоєння пройденого матеріалу здійснюється шляхом тестування, а також під час усного опитування на семінарських заняттях. Студенти виконують дві модульні контрольні роботи, навчальний проект; підсумковий письмовий (усний) тест, екзамен.

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Матеріали для проведення лекцій та семінарських занять, ілюстративні матеріали.

Література

Основна:

1. Хомский Н. Аспекты теории синтаксиса: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 259 с.
2. Chomsky N. On the representation of form and function // *The Linguistic Review*. – 1981. – Vol. 1, №1. – P. 3-40.
3. Chomsky N. *Lectures on Government and Binding. The Pisa Lectures*. – The Hague: Mouton de Gruyter, 1993. – 371 p.
4. Chomsky N. A Minimalist program for linguistic theory // *View from Building 20* / Ed. by K.Halle & S.J.Keyser. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1993. – P. 1-52.
5. Freidin R. *Foundations of Generative Syntax*. – Cambridge (Mass.); L.: The MIT Press, 1992. – 368 p.
6. *A Comprehensive Grammar of the English Language* / Quirk R., Greenbaum S., Leech J., Svartvik J. – L.; N.Y.: Longman Group Ltd., 1985. – 1179 p.

7. Haegeman L. Introduction to Government and Binding Theory. – Oxford: Blackwell Publishers, 1991. – 618 p.

Додаткова:

1. Хомский Н. Язык и мышление: Пер. с англ. – М.: Изд-во Моск. гос. ун-та, 1972. – 122 с.
2. Chomsky N. Cartesian Linguistics. A Chapter in the History of Rationalist Thought. – N.Y.; L.: Harper and Row Publishers, 1966. – 119 p.
3. Chomsky N. Language and Problems of Knowledge. The Managua Lectures. – 8th ed. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1996. – 205 p.
4. Chomsky N. New Horizons in the Study of Language and Mind. – Cambridge (Mass.): The MIT Press, 2000. – 230 p.
5. Haegeman L., Guéron J. English Grammar. A Generative Perspective. – Oxford: Blackwell Publishers, 1999. – 672 p.

Інтернет-ресурси

1. Black Ch. A. A step-by-step introduction to the Government and Binding theory of syntax // <http://www.uni-leipzig.de/~lomo/images/IntroGB.pdf>
2. Haegmann L. Thinking Syntactically: A Guide to Argumentation and Analysis. – Oxford: Blackwell Publishing, 2006 // <http://books.google.com.ua/books?id>